

Rengöring fogar

Att rengöra kakel, klinker eller fogar är kanske inte den roligaste sysslan. Precis som med annan städning och skötsel eftersträvas ett bra resultat. Oavsett om det är smuts, fläckar, mögel eller kalkrester som ni vill få bort.

Först vill vi dock uppmärksamma er på några allmänna rekommendationer:

- Vid all typ av rengöring eller behandling av olika material är det bäst att testa vald produkt på en liten yta först, ifall det skulle visa sig att materialet tar skada av produkten.
- Använd **aldrig såplösning** för rengöring av kakel, klinker eller fogar. Det bildar en tunn fet beläggning där smuts kan få fäste. Färgade rengöringsmedel som exempelvis grönsåpa kan även missfärga fogar och andra porösa material som natursten.
- Rengör våtrummen som badrum regelbundet för att motverka mögeltillväxt.
- Låt gärna dörrar och fönster vara öppna när utrymmet inte används för att ventilera ut fukten, tänk på att inte öppna fönster när det är fuktigt ute.
- Använd alltid skyddande handskar när ni använder sura vätskor vid rengöring, eftersom de kan fräta eller irritera huden.

Skötsel av silikonfog/mjukfog

Vi alla tappar hudflagor när vi duschar, ofta blir tvålstrester kvar i fogen. Dessa organiska avlagringar utgör grogrunden för mögel. Även hur länge silikonernas mögelhämmande egenskaper består är beroende av rengöringen. Om silikonytan rengörs regelbundet på ett skonsamt sätt (avtorkning med handduken efter duschen eller badet är ofta redan tillräcklig) saknar möglet grogrund och den mögelhämmande depoteffekten håller längre.

Rengöring av silikonfogar är en viktig faktor. Det är viktigt att fogarna rengörs regelbundet för att fogen ska vara snygg och mögelfri under lång tid. I synnerhet i badrum och duschar bör silikonerna rengöras med rent vatten och avtorkas med handduk eller trasa **efter varje dusch**. Genom att torka och spola av med rent vatten avlägsnas rester av tvål och schampo samt övriga organiska partiklar som på så vis inte kan erbjuda någon grogrund åt möglet. En gång i veckan bör den elastiska fogen dessutom bearbetas med ett lämpligt rengöringsmedel för att säkerställa att ytan är mögelfri. De aktuella produkternas anvisningar ska följas exakt. Dessutom ska fogen alltid spolas av med vatten före och efter användning av rengöringsmedlet.

En elastisk fog kan inte vara bättre än vad materialet och utförandet medger. I början står valet av rätt tätmassor för det förväntade användningsfallet. Sakligt och fackligt korrekt utförande är en viktig grundförutsättning. Rätt skötsel/rengöring av silikonerna är avgörande för att fogen ska förbli oförändrat attraktiv och intakt under lång tid. En annan elementär punkt om man vill undvika att fogarna angrips av mögel är korrekt ventilation. Ventilationen kan avsevärt påverka fogens livslängd.

Avgör vilken smuts du har

Börja med att syna vilken färg det är på fläckarna. För att du ska kunna rengöra fogarna effektivt måste du nämligen veta vilken typ av smuts du har att göra med.

- Vita fläckar beror förmodligen på kalkavlagringar från vatten.
- Röda och brunaktiga fläckar beror på ockra eller järn som har lagt sig på dem.
- Svarta eller blåaktiga fogar beror på alger eller mikroorganismer.
- Svarta fläckar på fogarna beror vanligtvis på mögel.

Så här rengör du

När det gäller smutsiga silikonfogar som inte orsakas av mögel, kan du börja med att rengöra dem med en svamp eller långhårig nagelborste och vanligt universalrengöringsmedel eller diskmedel. Gör sedan en vinägerblandning med en del vatten och fyra delar vinäger och rengör fogarna med detta. Torka slutligen fogarna med en ren våt trasa.

Har dina silikonfogar mögelangrepp måste andra metoder användas, då behöver du ett svampdödande desinfektionsmedel. Du bör hålla dig borta från klor eftersom det är dåligt för inomhusklimatet, precis som du för miljöns skull inte ska hålla svampdödande medel direkt i avloppet.

Byt ut fogarna

Är dina fogar så slitna att den enda utvägen är att ersätta dem behöver du inte förtvivla. Det är inte alls så besvärligt som det kanske låter. **De flesta silikonfogar bör också bytas ut vart femte år.**

Hur man byter silikonfogar i våtrum – allt du behöver är:

- Silikon – kom ihåg att det måste vara anti-mögelbehandlat sanitetssilikon i våtrum.
- Hobbykniv
- Målartejp

Gör så här:

1. Skär i båda sidor av den gamla fogen och ta bort den med en spatel.
2. Applicera maskeringstejp på varje sida och applicera den nya fogen.
3. Slåta ut fogen med ett vått finger eller fogpinne och ta sedan bort maskeringstejpen.
4. Låt skarven härda.

Cementfog

Badrummet är ett av de rum som de flesta vill ha kliniskt rent eftersom det är här som vi tvättar oss och gör oss fina. Kakel och vitvaror har en yta som är lätt att göra rent däremot så är det svårare att få rent i kakelfogar. Genom att rengöra kakelfogar **löpande varje vecka** så minskar man risken att smutsen får fäste i fogarna. Enklast är att använda en del vatten blandat med en del ättika som man sprutar på fogarna och sedan låter verka en stund. Torka därefter av fogarna med en fuktad trasa.

Att göra rent kakelfogar

I badrum samlas ofta mycket smuts från hudavlagringar, hår, fett och från olika produkter som exempelvis tvål och schampon. Ofta brukar smutsrester fastna i golvbrunnen men även i handfat och badkar. Där går det enkelt att torka rent smutsen men då smutsen sugns in i kakelfogarna så leder det till att dessa över tid blir gråa eller svarta, vilket drar ned hela badrummets utseende.

Göra rent kakelfogar med vinäger

Det finns flera olika medel som man kan använda för att rengöra kakelfogar och som de flesta redan har hemma som exempelvis vitvinsvinäger eller äppelcidervinäger. Genom att blanda en del varmt vatten och två delar vinäger i en blomspruta får man ett kraftfullt rengöringsmedel som man kan spruta på kakelfogarna. Vänta i 15-20 minuter och skrubba sedan kakelfogarna med en kraftig svamp eller borste. Avsluta med att skölja rent fogarna med varmt vatten och torka torrt med en trasa.

Använda bikarbonat för att rengöra kakelfogar

Ett annat alternativ är att blanda en del vatten och två delar bikarbonat till en smet i en skål. Använd en liten borste, exempelvis en tandborste, för att applicera smeten på kakelfogarna. Låt smeten få sitta kvar i 10-15 minuter och skrubba sedan fogarna med borsten. Avsluta med att tvätta rent kakelfogarna med vatten och en trasa. Man kan också tillsätta en skvätt ättika till smeten så att den blir än mer effektiv om ovanstående inte fungerade.

Rengöra svårt nedsmutsade kakelfogar

Om dina kakelfogar är igengrodda med smuts kan man köpa eller hyra en ångtvätt som man använder för att rengöra kakelfogarna. Med hjälp av högt tryck och varm ånga som tränger in i fogarna släpper smutsen lättare. Torka avslutningsvis av fogarna med en fuktig trasa.

Om varken naturliga medel eller ångtvätt hjälper mot de nedsmutsade fogarna kan man behöva ta till mer avancerade rengöringsmedel. Bland annat kan man använda medel som normalt används i samband med mögelborttagning. Eftersom det här är starka medel så var försiktig och använd handskar. Fogarna kan dessutom behöva mättas med vatten innan användning av vissa produkter, för att undvika blekning. Läs bruksanvisningen noggrant, och när du väljer produkt, tänk på att vissa kakelsorter har glasyrer och dekorer som kan vara känsliga för sura alkaliska rengöringsmedel. Många medel passar inte för mjukfog, utan enbart cementfogar. Dock är få av dessa medel miljövänliga samtidigt som de också kan vara farliga för hälsan vilket gör att det är viktigt att använda skyddsutrustning i samband med rengöringen.

Man kan också använda sig av olika blekmedel för att rengöra kakelfogar som exempelvis klor eller väteperoxid. Detta är starka medel som löser upp smuts men som också **bleker dina fogar**. Som sista alternativ så kan man måla fogarna i sin ursprungsfärg genom att använda en lämplig färg avsedd för kalkbruk.